66. številka. Trst, v sredo 4. maja 1898. Tečaj XXIII.
(Večerno izdanje)

„Edinost"
izhaja **dvakrat na dan,** razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:
Obe izdanji na leto . . . gld. 21·—
Za samo večerno izdanje . „ 12·—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po **3** nvč. večerne številke po **4** nvč.; ponedeljske popoldanske številke po **2** nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO
POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST" ZA PRIMORSKO.

Telefon štv. 870.

Stane 4 nvč. **V edinosti je moč!**

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo **uredništvu.** Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravništvo.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia štv. 12. **Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov** v ulici Molin piccolo štv. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti" v Trstu.

Novejše vesti.

London 3. Odkar se je včeraj zjutraj pretrgal podvodni brzojav, nimamo tu nobene amerikanske vesti iz Manile o vojnih dogodkih na Filipinih.

Petrograd 3. »Noveje Vremja« pravi, da je lahko govoriti, naj bi vlasti posegle v to vojno in naj bi skušale pomiriti vojujoči se sili, toda drugo vprašanje je: kako?! Kako naj se zgodi to ob sedanjih odnošajih, ki silijo Evropo, da mora ostati le gledalec španjsko-amerikanske vojne?!

Madrid 3. »Impercial« in »Liberal« trdita, da je blizu parcijalna ministerska kriza. Hkratu s proglašanjem obsednega stanja v Madridu je vlada prepovedala tudi širjenje neavtoritativnih vesti z bojišča.

Madrid 2. Obe zbornici sti sklenili počastiti spomin pomorščakov, padlih pri Manili. Več senatorjev so imeli patrijotiške govore. V komori je Salmeron hudo napal vlado, češ, da je ona odgovorna za nesrečo domovine. Sagasta je odgovoril, da on je bil vsikdar pripadnik miru. Vojna je bila neizogibna, ker je bila Španjska izzvana.

Washington 3. Zbornica reprezentantov je dovolila brez glasovanja zakon, katerim se dovoljujejo izredni stroški za vojno.

New-York 3. Iz Washingtona javljajo, da predsednik Mac Kinley odredi mobilazacijo vsega rednega vojaštva, kakor tudi dobrovoljcev v zapadnih državah, da dobi tako potrebnih sil za zasedenje Filipin. Amerikanci obdrže Filipine le do zvršetka vojne in bi potem ti otoki morali plačati del vojne odškodnine.

New-York 3. Iz Washingtona javljajo, da so oblasti v S. Francisco dobile nalog, da takoj naložе dva parnika z ogljem in ju dopošljejo admiralu Davisu.

New-York 3. Dvesto Kubancev, nabranih v New-Yorku, je došlo v Tampa. Le-ti se združijo v jeden polk konjice z drugimi Kubanci, ki se mudijo tu pod voditeljstvom Julio Saguly-ja. Za prevažanja vojaštva je že pripravljen jeden parnik. Prva ekspedicija bode sestala iz 3000 pešcev, 1000 mož topništva in 10 baterij.

Boston 3. Tukajšnji listi naznanjajo, da je predsednik Mac Kinley že dobil uradno sporočilo, da se je Manila že udala.

Hongkong 3. Tu bivajoči uporniki s Filipin se nadejajo, da jim dojde poziv, naj prevzamejo začasno upravo na Filipinih pod varstvom Zjedinjenih držav.

New-York 3. Brzojavka iz Hongkonga javlja, da se je Manila že udala in da na Filipinih veje amerikanska zastava.

Madrid 3. Položaj v Španiji postaja tem težavneji, ker se pojavlja draginja živil.

Madrid 3. Proglas vlade, ki naznanja obsedno stanje, pravi: V tem trenotku, ko je domovina v nevarnosti radi vojne, treba preprečati vse, kar bi moglo biti škodljivo varnosti domovine. Med drugim so strogo prepovedana zbiranja na ulicah in razglašanje vesti z bojišča, predno je iste pregledala vlada.

Madrid 3. Pred stanovanjem generala Weylerja — bivšega guvernerja na Kubi — so bile velikanske demonstracije, ki so trajale, dokler se general ni pokazal na balkonu. Opozarjal je množico, naj bode mirna. Za Španjsko bi bilo bolje, ako bi se bila poprijela ofenzive o pravem času, nego da se je omejila na defenzivo. On je pripravljen vsaki trenotek na odhod na Kubo, ali kjer si bodi žrtvovati svoje življenje za varnost in čast domovine.

Berolin 3. Iz Madrida javljajo, da so bili tamošnji izgredi veliko huje nravi, nego se je mislilo. Bati se je hudih dogodkov v Španjski. V Barceloni, v Valenci, v Sevili in drugod je bilo hrupnih demonstracij. Draginja raste. Pa tudi cene domačega olja rastejo grozno, ker vnanji dovaževatelji nočejo izvrševati naročil radi velike ažije.

Javni shod
političnega društva „Edinost"
dne 1. maja v Barkovljah.

(Dalje.)

O razmerah v Trstu je govoril tajnik polit. društva »Edinost«, g. Makso Cotič, precej obsežno. Njegova izvajanja so se glasila v glavnem:

Spoštovani zborovalci! O razmerah na našem tržaškem ozemlju v gospodarskem, političkem, kulturnem in narodnem pogledu se je govorilo že tolikokrat na raznih shodih in pisalo po raznih časopisih — tržaških in netržaških — in posledice teh razmer občutimo vsi in jih občutite sosebno vi okoličani tako hudo, da res ne bi bilo potreba in da ne bi bila moja naloga danes, da Vam bi zopet podrobno označeval te razmere. Ker pa so se ravno v noveji čas jeli vso silo pojavljati žalostni nasledki komunalnega zistema tržaškega za naš slovenski živelj, sosebno v okolici; in ker so ti nasledki baš zadnji čas provzročili razgledovanje po vsej državi in so se na mnogih straneh kar čudili, kako da so sploh možne take razmere, hočem vendar nekoliko spregovoriti o našem tržaškem zistemu o razmerah, ki nas tlačijo. Ne pričakujte ničesar novega od mene — kajti vse je bilo povedano že večkrat —, ali dobro je, da se take stvari osvežajo vsako toliko.

Glede posledic v gospodarskem pogledu se lahko sklicujem na izborni govor gospoda svetovalca Ivana Goriupa, ki ga je imel ta gospod nedavno temu v mestnem svetu tržaškem. Gosp.

PODLISTEK. 87

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Poslov. Podravski.

Nakrat se je prikazal za župljansko vasjo rudast oblak, leteči urno ob progi železniškega nasipa. Zahodni veter je zapihal močneje, ob enem je zaletel vanj z boka jug. Z nasipa, z cest in stez so se dvignili gosti oblaki prahu ter razprašeči se po nebu so jeli renčati gluho.

Na ta odmev so kopači in porivalci samokolnic, rabotajoči na železniškem nasipu, odmetali od sebe orodje ter so odšli, zbrani v dve večji tolpi, jedni proti grajščini, drugi proti kolibam, stoječim na polju. Naselniki in kmetje, ki so imeli opravek na gradbi, so izsuvši pesek z vozov, skokoma zdirjali domov. S polja so gonili živino, ženske na vrtih so se poskrile pod strehe, svet je opustošal.

Grom za gromom je napovedoval čimdalje nova krdela oblakov, kateri so jeli, razgrinjajoči se čez ostalo nebo, po vrsti zakrivati solnce. Zdelo se ti je, da poleg črnih klobčičev, nabasanih se strelami, je zemlja kar počrnila ter s strahom zasleduje burjo, kakor jerebica jastreba, krožečega nad poljem. Trnjevo in brinjevo grmičje je žvižgalo potihoma, klicajoče pozor; vznemirjen prah se je dvigal z ceste ter se skrival med žitom. Mlado klasje je šepetaje stikalo glave skupaj, voda v reki je postajala kalna. Daljni gozd je hrušèal.

Med tem se je zgoraj iz oblakov nasičenih elektriko, prikobalil nekak temni zarodek tvorilne moči, katera, razgledavši se po zemlji, zaupajoča v svojo moč, je hotela posnemati večnega Očeta ter jela iz gibčnih oblakov vstvarjati, kakor On, premične in ginljive podobe. Evo, že je vstvarila otok; toda predno je imela čas izreči: »dobro je!...« je pridrvil veter ter razpršil otok. Evo, tam dviga velikansko goro; toda predno je dosegla vrhunec, je znovič prilomastil veter ter odpihnil vznožje. Sedaj se lotijo stvarjenja drugače; na jednem mestu si prizadeva vstvariti leva, na drugem tiča; kmalo pa je od tiča ostalo samo odtrgano krilo, ter se je razpršilo v temo brez podobe.

Takrat, videča, da gore in otoki ustvarjeni z roko Gospodovo, trajajo na veke, njeni pa komaj za sekundo; da po njej skrpane postave nimajo niti duše, niti razuma, niti moči, upreti se vetrom, da je vse njeno delo za nič in vsa njena moč prikazen v sanjah; takrat, videča, da se ji ne posreči kaj ustvariti, je temna noč zarohnela od jeze ter zaželela ugonobiti vse, kar je na zemlji.

Med oblaki, krožečimi kakor črna jata vran, oglasili so se nakrat zlokobni glasovi. Vladarka jim razdaje povelja. »Vidite-li reko, v kateri se odbija naša sramota?....« V tem hipu je nekaj šinilo od neba do zemlje in v reko je vdarila strela. Slišite-li hrup gozda? On se nam posmehuje!...« Polovico neba je preskočil blisk in druga strela je šinila v gozd. »Pobijte to polje s točo!... Omijte te gore z dežjem!...« In pokorni oblaki so planili nad gore in na polje. Ha — ho! ha — ho!« Padla je na zemljo jedna debela kaplja, za njo druga... stotera... tisočera. Ha — ho! ha — ho!...« Jedno zrno leda, drugo... stotero... To je prednja straža. Vetrovi pihajo in spodbujajo, dež bobni, oblaki tulijo kakor psi, spuščeni z verige, motajo se, teptajo; jedna kaplja poziva drugo, lové se, prekašajo, naposled se družijo v vrelec, tekoče z neba na zemljo. Solnce je ugasnilo, dež in toča se zlivata v zbito tvarino, kateri švigajoči bliski kažejo cilj in smer. »Tu ugonobljaj, tu klesti!...«

Po jednournem nalivu se je utrudila zasopljena burja. Takrat je bilo slišati šum Belke, ki je že izstopila iz struge. Po vsej širjavi cest so tekle umazane vode; potoki so šumeli po brdih z gričev; livade so bile zalite z vodo; na drugi strani nasipa se je naredilo jezero.

Čez malo časa je zavladala tema znovič; iz raznih točk obzora je švigal blisk; naliv se je povečal, strela je vdarila v cesto. Navpične potoke dežja je drvil veter poševno, motal jih in trgal; svet je tonil v megleni sopari.

(Pride še.)

Goriup je temeljito posvetil mestnemu računovodstvu, ki je po nalogu svojih gospodov in mojstrov sestavilo nekakov izkaz, s katerim naj bi bilo dokazano, kako grozno škodo ima mestna občina od tega, da je ž njo spojena tudi okolica. (Smeh in vsklikanje med zborovalci.) Mestno računovodstvo je hotelo dokazati, da občina veliko več izdaja za okolico, nego pa ima dohodkov od iste. V ilustracijo tega mestnega računjanja je navel g. Goriup dva klasična izgleda v pogledu cest. Stroške za cesto od Trsta do Miramara in za ono preko Proseka v Trst piše mestno računovodstvo izključno na račun okolice, kakor da bi ti dve cesti služili v prvi vrsti ali jedino le okolici! Komu na ljubo da se toli lepo neguje in lepša cesta do Miramara, to menda veste vsi. (Klici: tržaškim Židom!) Da ni radi mestne gospôde, ne bi bilo nikdar tako lepe ceste do Miramara. (Gotovo ne!) O cesti preko Proseka v Trst pa treba povdariti, da je to državna cesta, ki spaja bližnje pokrajine z mestom tržaškim. Ta cesta povspešuje torej promet in trgovino v mestu in služi torej v prvi vrsti koristim mesta. To sta res dva klasična vzgleda, ki ju je navel g. Goriup v dokaz, kako sestavlja mestno računovodstvo svoje izkaze, ko hoče kazati na velike milosti, ki jih uživate okoličani od mesta!! (Smeh in vsklikanje.) Ali da me razumete: mi nočemo trditi, da okolica nima prav nikake koristi od ceste preko Proseka, toda povdariti hočem le, da ogromni del koristi vživa mesto in da je po takem res nečuvena krivica, ako se vsi stroški za to cesto hočejo naprtiti le okolici.

Še huje, še bolj kričeče je z drugimi stroški, ki se pišejo v knjigo milosti, ki jih okolica baje uživa od mesta. To pa so stroški, ki ne le da ne donašajo okolici nikakega sadu, ampak še ogromno škodo v kulturnem in narodnem pogledu, kakor hočem dokazati pozneje. To so stroški, ki niso le nepotrebni, ampak se izdajajo tudi v kvarne in pogubne namene. Kakov dobiček ima okolica od tega, da se zidajo po okolici krasne in odviše luksurijozne šolske palače? Kakov dobiček ima okolica od tega, da občina izdaje tisočakov na leto za italijanske paralelke po okolici?! Ali razni komisarji, capoville, poljski čuvaji morda povspešujejo materijalno blagostanje po okolici?! (Viharna veselost in razni jako značilni vskliki.) In koliko lepih novcev stanejo vsi ti organi?! A te novce stavlja mestno računovodstvo zopet na račun okolice, kakor da se izdajajo v nje eminentno korist!! Vzemimo n. pr. Barkovlje, kajti tu imamo klasičen dokaz. Vzemimo v božjem imenu, da je res vse plodonosno naloženo, kar trosi občina za to selo. Računajmo in rezultat bode ta, da vse skupaj znaša, da ali ne, kakih 10.000 gld. Sedaj pa pomislimo, koliko prihaja občini od tega sela samo na užitnini! Kolikor sem obveščen jaz, gotovo nad 20.000 gld.!!! (Čujte! Čujte!) Kje je zguba tu, kje dobiček?! (Viharno ploskanje.) In tako je v Škednju, tako je na Proseku, tako je v veči ali manji meri po vsej okolici! (Tako je!) Sedaj pa računajmo zopet, da odračunamo od ukupnih resničnih stroškov vse one svote, ki se trošijo — kakor sem rekel gori — brez potrebe in le za agitatoriške in poitalijančevalne namene. (Odobravanje in ploskanje.) Potem dobimo še le plastično sliko o stanju stvari, potem bodemo videli, kakove so tiste zgube, ki jih ima mesto baje v finančnem pogledu! (Odobravanje.) Sicer pa nam pravi že priprosti razum, da ne more biti res, kar bi hotelo dokazati mestno računovodstvo. Kajti poznati bi hotel jaz norca, ki bi po vsej sili hotel ostati v zvezi z človekom, od katerega ima le škodo!! (Tako je!) In tak norec naj bi bila občina tržaška?! (Viharna veselost.) Mi vidimo, kako postajajo gospôda nervozni, ako le čujejo, da smo mi na katerem shodu spregovorili o samoupravi okolice. Zakaj to, zakaj, če imajo res škodo od okolice?! (Vsestransko pritrjevanje.)

Ne, spoštovani zborovalci! Občina nima zgube z okolico, marveč dobiček! Tolik dobiček, da veliko premalo vrača okolici potom prepotrebnih investicij v pospeševanje javnega blagostanja in zlasti v povzdigo kmetijstva po okolici!! (Ploskanje.) In če stori kaj malega, vrši le — oprostite mi ta izraz — svojo prokleto dolžnost! (Viharno odobravanje in živio-klici.) (Pride še.)

Epilog demonstracijam.

I.

V človeški naravi je vcepljen neki opozicijonalen čut, neki nagon do reagiranja, kadar se dozdeva človeku, da je prikrajšan v čem, da se mu godi krivica. Hotè ali nehotè skuša izraziti to svoje čutenje, ki se je rodilo v njegovi notranjosti, na raznovrsten način, ki je odvisen od temperamenta dotičnika. V takem slučaju je pa človek več ali manj omejen, ker mora tudi (ne gledè na svoj temperament) upoštevati razne okolnosti, ki uplivajo na izraz njegove volje. V trenotkih reakcije velike važnosti pa je podrejeno tudi duševno razpoloženje njegovo.

Pritisek povzročuje torej protipritisek, kateri slednji pa ne odgovarja zmirom prvemu; kajti, kakor rečeno, morajo se tu jemati v poštev tudi razni postranski faktorji, ki so navadno v tesni medsebojni zvezi.

Omenivši to razlaga si lahko vsakdo v tem smislu demonstracije naše dobe kakor izbruh ljudske volje, kakor izraz čuta reakcije proti kaki dozdevni krivici, proti kakemu dozdevnemu prikrajšanju obče priznanih pravic. Naglašal sem besedo: »dozdevno«, kajti, kar se človeku dozdeva, je mogoče istinito, je pa tudi mogoče neutemeljeno. In v naši dobi, v dobi nervoznosti in vročekrvnosti, v dobi demonstracij in štrajkov, ni se čuditi, če je premnogokrat vzrok gori omenjenemu izrazu protipritiska, ali kratko rečeno: če je vzrok demonstracijam le dozdeven, pretiran ali celò iz trte izvit. Demonstracije združenih socijalnih demokratov in liberalcev (un miraggio!), ki so se vršile nedavno v Trstu, pojavile so se popolnoma neutemeljene v premisi, smešne v vršenju, zavratne v pomenu in nepričakovane v posledicah.

Tržaško-italijansko meščanstvo — Bog mi grehe odpusti, da je imenujem tako — bilo je baje vsled obljubljenih izrednih slovenskih propovedij pri sv. Jakobu po hujskanju židovskega časopisja in detto-agitatorjev spravljeno v nemir in vsled tega se ga je polotila neka občutljivost, ki je morala izbruhniti o prvi priliki. Hvaležna prilika se je tudi kmalo pokazala prigodom socijalnih konferenc očeta Pavissicha v cerkvi sv. Antona novega. Pod pokroviteljstvom socijalnih demokratov, katerim je bil poraz njih stranke v Zadru še v kosteh, jele so se uprizarjati proti istemu propovedniku demonstracije, katerih se je udeležila truma brezzmiselnih dečakov. Toli slavljena, v naydušenju (!) sklenjena aleanca — »Piccolo« govori — bila je le aleanca takih elementov, ki iščejo, bodisi vsled svojega temperamenta, bodisi v svojo lastno zabavo, ropota in šuma; takih elementov — in teh je bil glavni del — ki nalik ovcam sledijo brez vsakega prepričanja vsakemu klicu, nevedè celò morda, o čem se govori. K vsemu temu se je pridruževal še velik kontingent radovednežev in zijalcev, ki so le množili število. Ni torej čudno, če se o tako skrojenih demonstracijah vršè tako smešni prizori, kateri sami bi že lahko streznili marsikoga.

Toda bodisi kakor si hoče, na zajca je meril, gonjača je vstrelil. Slepec je moral biti, kdor ni videl, da je bil pomen demonstracij bolj dalekosežen, nego se je kazalo. Demonstrovalo se je proti konferencijam očeta Pavissich-a, a posledica je bila ob jednem, da so se odpravile tudi slovenske propovedi. Spominja me to nekako na srednjeveški »Faustrecht«; kjer je veča sila, tam je pravica; v nas: kjer je več nasilstva, tam je zmaga. Kompetentne oblasti ne morejo garantirati za red, zato se ne morejo obdržavati slovenske propovedi. Ni-li morda v tem migljaj za bodočnost? Nekaj kričanja, nekaj sprehoda v masi po mestu, par slučajno (!) najdenih kamnov, — s tem se je pojavil glas »del nostro popolo«, in hitro se ustreza vsaki želji!

In najmanjše stvarice se človek lahko uči in le po škodi postaja previden: zatorej Slovenci, izvajajte moràlo! V-v.

Politični pregled.

Državni zbor. Zbornica poslancev je nadaljevala včeraj razpravo o jezikovnih predlogih. Socijalist Zeller je govoril kratko in je najstrožje obsojal narodne prepire. V poravnavo teh prepirov naj se izvoli jezikovni odsek. To vprašanje se mora rešiti potom zakona. Govornik je rekel, da vse narodnosti imajo jednako pravo in jednako vrednost. Zahteva splošno in direktno volilno pravo.

Potem je govoril gosp. bar. Dipauli, da opraviči svoje in svojcev postopanje do večine, do organizacije, katere člen je on sam. A tudi včeraj je pokazal gosp. baron, da je — oprostite to banalno primero — le sitna muha na nosu večine, ki ne da in ne da, da bi poslednja mogla imeti kakov miren trenotek. Razgreval se je za nekaj, o čemer je vedel, da razburi zlasti Čehe in radi Čehov tudi vse ostale skupine na desni: menil je, naj bi se odpravile jezikovne naredbe, predno stopi na njih mesto kaj druzega. Da pa ostane zvest zapovedim svoje nestanovitnosti in nezanesljivosti, se je delal zopet sladkega večini, mené, da je v vseh drugih vprašanjih — izvzemši jezikovno — popolnoma na strani desnice, ter izjavivši, da hoče pridno delati v jezikovnem odseku za pomirjenje med narodnostmi.

Gosp. baron ni vspel včeraj. Nemci mu sicer ploskajo, kadar zasaja svojo ostrino v meso desnice, ali — verujejo mu ne! Desnica pa je tudi tega menenja, da je gosp. Dipauli že dovolj grešil na račun nje potrpežljivosti in zaupljivosti. Tako sedi gosp. baron Dipauli med dvema stoloma. To sta povedala dovolj jasno gosp. Schönerer se svojimi vskliki in pozneji govornik, češki posl. Pražak. Poslednji je rekel, da je postopanje nemške katoliške ljudske stranke jednostavno nemogoče. Isti govornik se je potegnil za kompetenco deželnih zborov, za jednakopravnost obeh jezikov na Češkem ter je izjavil, da bodo Čehi glasovali za jezikovni odsek.

Posl. Gambini in tovariši so interpelovali radi razpuščenja krajnega šolskega sveta v Oseru po deželnem šolskem svetu istrskem.

Danes je zopet seja.

Italijani in sedanje položenje. — Značilno za konfuzijo, ki vlada sedaj v italijanskem klubu ozirom na politiško in parlamentariško položenje v Avstriji, in še posebno z ozirom na jezikovno vprašanje, je pač dejstvo, da že nekaj časa sem člani italijanskega kluba ne glasujejo kompaktno, kakor hitro je na dnevnem redu kako delikatno vprašanje. Tako se je zgodilo tudi včeraj, da so z levico glasovali le Italijani iz Trsta; dočim se ne vemo, kam so se bili pozgubili njih tovariši iz Istre in Tirola.

Naravnost maločastno ulogo igrata gg. italijanska zastopnika iz Istre, ne toliko maločastno za njiju sama, marveč za skupino, katero zastopata. Kar potajujéta se, kadar so odločili njiju tovariši iz Trsta, da bodo glasovali proti vladi; junaka sta to, ki mečeta daleč od sebe meč z nožnico vred, ko bi morala glasovati se svojimi tovariši tržaškimi. Ta dva gospoda vesta dobro, da italijanskega junaštva boljši del je — lokavost! Ali onega, ki pozna razmere, ne moreta varati: mi vemo dobro, kako slutijo Italijani istrski sami, da žive, ali bolje rečeno: ne puščajo živeti Slovanom, le po milosti izvestnih namestništvenih svetovalcev v Trstu in nekaterih predobro poznanih okrajnih glavarjev po Istri! Te milosti ne smejo zgubiti, ker ta milost je jednojka pred njihovo ničlo in brez te jednojke bi bili istrski Italijani — ničla. Ali nas umete sedaj, zakaj gg. Rizzi in Bartoli tako malo silita v javnost in se potajujeta tudi tedaj, kadar so tržaški Hortisi in Mauronerji najbojeviteji?!

Stvar je terej jasna; a za nas ne pomenja nikakega težavnega problema tudi vest, ki jo prinaša danes »Reichswehr«: da gredo namreč jako navskriž menenja tržaških in tirolskih Italijanov in da so poslednji jako ozlovoljeni radi glasovanja Italijanov o zatožbi grofa Badenija. Tirolski »Alto Adige« piše, da zatožba proti grofu Badeniju ni bila — to pa zato, ker tega ministra ni več -- niti politiško, niti juridiško vprašanje, ampak zgolj strankarsko vprašanje Nemcev. A ravno zato — meni »Alto Adige« — so grešili Italijani, da so glasovali za obtožbo in so jačili Nemce. Italijani bi bili morali ostati k večemu nevtralni — tako vzklika »Alto Adige«. Ta in še jeden drugi tirolski list — »Voce cattolica« — pa povdarjata soglasno, da gredo navskriž interesi tržaških in tirolskih Italijanov. To nas zanima danes; ne zato, ker je kaj novega ali posebnega, ampak zato, ker je — najnaravneja stvar na svetu. Tirolski Italijani bi bili sovražniki sami sebi, ako ne bi z dušo in telesom pritrjali programu jednakopravnosti narodov, ako ne bi se slovanskimi narodi vred

želeli zakonitih odredeb v varstvo manjšini, ako ne bi se se vsemi štirimi upirali nemški hegemoniji, ako ne bi videli v sedanjem nemškem programu smrtne nevarnosti za svojo ekzistenco; tržaški Italijani pa — — ker imajo slučajno moč v rokah — se boje kakor peklenšček križa: ideje ravnopravnosti in emancipacije države od nemškega nadvladja, ki je edina in **zadnja** zaslomba umetnemu, krivičnemu in tudi nevzdržljivemu nadvladju njihovemu. Stvar je torej povsem naravna, da so tirolski Italijani ozlovoljeni, ker od njih vendar ni zahtevati, da bi nadvladju tržaške klike na ljubo, žrtvovali svoje vitalne koristi in neizogibne pogoje za svojo lastno ekzistenco. Tako je torej umeti dejstvo, da so bili tržaški poslanci zaporedoma že osamljeni o glasovanjih bodisi proti vladi, bodisi proti desnici. Cele knjige nam govori tudi nenavadna, fenomenalna — molčečnost »Piccola«. Vsi dunajski listi vedo, da je bilo včeraj posvetovanje laškega kluba o jezikovnem vprašanju, le »Piccolo« molči danes, trdovratno molči, oni »Piccolo«, ki sicer vedno brblja, kakor kaka stara branjevka. Ubogi italijanski klub: gg. Rizzi in Bartoli morata molčati — Tirolci nočejo delati skokov za tržaško in goriško kliko z duhovnikom Zanettijem na čelu, ker so — prepametni; in vspeh vsemu je, da je italijanski klub vedno razdeljen na tri skupine: na odkrite nasilnike: Trst — na take, ki so tudi nasilniki, pa se morajo potajevati: Istra — in na take, ki morajo črtiti nasilstvo in ljubiti jednako pravico za vse: Tirol!! Ukupna slika sedanjega položaja v italijanskem klubu je torej — popolna zmešnjava!

Domače vesti.

Delovanje mladih reformatorjev. — Iz Kopra nam pišejo pod tem naslovom: Nadejal sem se, da se oglasi kdo iz Trsta v cenjeni »Edinosti« o delovanju mladih reformatorjev, ki se zbirajo okolo glasovitega, po imenu (a le po imenu) katoliškega lista »L' Amico«. Ker pa se — kakor vidim — gospodje v Trstu ne upajo dregniti v to sršenovo gnezdo, dovolite pa meni, da jaz napišem nekoliko opazek o omenjenem delovanju.

Odkar je bil imenovan proštom stolnega kapitelja pri sv. Justu monsignor Petronio, postalo je naše mesto glasovito, kajti tukaj je sedež društva sv. Justa in Nazarija in dotičnega odbora. Pravila in namen tega društva znani so dovolj Vašim čitateljem. V prvi vrsti so ustanovili italijansko semenišče za ono mladino svojo, ki naj bi se posvetila duhovskemu stanu.

Vkljub vsem cerkvenim kanonom in vkljub zdravemu razumu, ni hotelo to društvo v nobeni stvari priznati avtoritete škofove, radi tega baje, ker bi potem ne dobili nikake podpore od — liberalnih in framasonskih društev ter municipijev in posamičnikov.

V drugo so pokazali ti reformatorji svojo nagoto z ono zloglasno spomenico svojo do tržaškega škofa. V tej spomenici je zatožen naš škof, da ne pozna potreb škofije, da zlorablja svojo avtoriteto, in konečno: da postopa pristranski glede cerkvenih govorov v posamičnih cerkvah tržaških. Koliko da je resnice na teh očitanjih, to ve menda vsakdo, ki le količkaj pozna odnošaje v tej škofiji, in ki ni popolnoma zaslepljen po narodnem fanatizmu in nekrščanski strasti.

Toliko ustanovitelji novega italijanskega društva za poitalijančevanje naše škofije — sv. Justa in Nazarija — toliko tudi sestavitelji one glasovite spomenice so imeli v torek po Veliki noči tukaj sejo omenjenega društva. O tem, kar se je in kako sklepalo v tej seji, je prišlo le malo na dan; jedno njih tajnost pa je vendar le izdal njih zaveznik »Il Piccolo«. Povedal je namreč, da hočejo urgirati odgovor škofa na spomenico. Nedoumno mi je, kako morejo biti dotični gospodje tako drzni, da zahtevajo od svojega predpostavljenega odgovor na spis, v katerem je zatožen isti predpostavljeni in v katerem se podpisanci postavljajo v očiten upor proti svojemu poglavarju?! Da zahtevajo torej, naj se škof opravičuje pred njimi?!

Ako bi ti reformatorji dobro premislili, koliko nemirov in izgredov so provzročili se svojo spomenico v poslednjem času po tržaškem mestu o priliki konferencij pri sv. Antonu novem, gotovo bi se morali sramovati sami sebe in ne še zahtevati, da bi se zopet spravila na dan ta nesrečna spomenica. Demonstracije socijalistov, framasonov in Židov, naslanjajoče se na ono spomenico, ni so bile naperjene le proti škofu, ampak tudi proti veri, proti italijanskim duhovnikom samim in njih institucijam.

Spominjamo se dogodkov v raznih revolucijah, ko so se bili italijanski duhovniki zjedinili z uporniki in nasprotniki cerkve zoper državno avtoriteto, in kako so bili isti duhovniki prezirani popolnoma od strani svojih zaveznikov, proganjani od njih, oropani itd. Tako se je zgodilo našim reformatorjem o priliki zadnjih demonstracij — a gotovo je, da dožive gg. reformatorji še več sramote, ako se hitro ne postavijo na pravo krščansko stališče.

ć.

Trgovinsko in pomorsko sodišče tržaško in — slovenski jezik. Danes ob 9. uri zjutraj se je vršila na tukajšnjem trgovinskem sodišču javna ustna razprava v menjičnem postopanju po novi proceduri. Menjično tožbo je uložil za slovensko stranko odvetnik dr. Gustav Gregorin v slovenskem jeziku, v katerem jeziku je tudi izšel menjični plačilni nalog. Proti temu nalogu je uložil tožence (Nemec) po odvetniku dru. Venezian-u prigovore, seveda v italijanskem jeziku. O teh prigovorih je bila razpisana gori omenjena današnja razprava pred sodnim dvorom.

Sodnemu dvoru je predsedoval g. dr. Leo Fiochi, predsednik trgovinskemu sodišču, člena sodnega dvora sta bila deželnega sodišča svetnik Avgust Jakopić in prisednik Spiridijon Clescovich.

Predsednik je otvoril razpravo s temi le besedami: »Dichiaro aperto il dibattimento nella causa di F. K. coll' avvocato Dr. Gregorin contro Sch. & Co. coll' avvocato Dr. Venezian e do la parola al Sig. avvocato Dr. Gregorin«. (Proglašam, da je razprava v pravdi F. K. po odvetniku dru. Gregorin-u proti Sch. & Co. po odvetniku dru. Venezianu otvorjena ter podeljujem besedo gospodu odvetniku dru. Gregorinu.)

Dr. Gregorin je izjavil na to v slovenskem jeziku, da se sklicuje na vsebino tožbe, na kar je predsednik, obrnivši se proti prisedniku Clescovich-u, istega vprašal, ume-li slovenski? Isto vprašanje je stavil do dr. Reiserja, substituta dra. Veneziana.

Na odgovor poslednjih, da ne umeta slovenski, obrnil se je predsednik do dra. Gregorina s temi le besedami: Kakor ste slišali, g. prisednik ne ume slovenski, dobro bi bilo torej, da se poslužujete italijanskega.

Dr. Gregorin na-to: Obžaljujem, g. predsednik, da ne morem ustreči Vaši želji; tožba je bila uložena v slovenskem jeziku ter se je rešila od isto tega sodišča v istem jeziku; ne vem torej, zakaj ne bi se vršila tudi razprava v slovenskem jeziku?!

Predsednik: Jaz priznavam, da imate pravico govoriti slovenski, ali kakor sem rekel že prej, prisednik ne ume tega jezika in tudi ne najdete v Trstu prisednika, ki bi umel slovenski. Neki »modus vivendi« se mora torej vendar najti.

Dr. Gregorin: Da, gosp. predsednik, a ne v tem smislu, da bi se moral jaz odreči svoji pravici, govoriti slovenski.

Po teh brezvspešnih poskusih vprašal je predsednik navzočno tožiteljico, kateri jezik da govori ona?! Na odgovor iste, da govori slovenski, nemški in nekaj italijanski, stavil je gosp. predsednik isto prašanje do odvetnika dra. Gregorina, na kar je odgovoril poslednji: Oprostite, gosp. predsednik, ako izjavim, da ne razumem tega prašanja, katero se mi zdi — čudno! Jaz se poslužujem svoje pravice ter zastopam svojo slovensko tožbo v slovenskem jeziku. Ponavljam torej svojo zahtevo, da se razprava vrši slovenski.

Po tej izjavi je narekoval predsednik zapisnik v **italijanskem** jeziku. Po dovršenem narekovanju je ustal dr. Gregorin ter prosvedoval proti temu, da se ozirom na slovensko tožbo piše zapisnik v italijanskem jeziku.

Predsednik: Jaz ne morem pomagati, ne morem narekovati slovenskega zapisnika, ker toliko **slovenski ne znam.**

Dr. Gregorin: Proti naredbi g. predsednika, da se ima pisati zapisnik v italijanskem jeziku, se sklicujem na sodni dvor, ki naj razsodi o tem.

Predsednik: Vi predlagate totej, da se današnja razprava prenese?

Dr. Gregorin: Jaz tega ne predlagam nikakor; jaz sem predlagal le, da se razpravlja slovenski, da se piše slovenski zapisnik ter da sodni dvor razsodi o odredbi Vaši, da naj se piše zapisnik italijanski.

Sodni dvor se je podal na to v sodne posvetovalnico. Po daljšem posvetovanju je proglasil g. predsednik ta-le sklep: Gledé na to, da slovenskega jezika ne poznajo vsi člani sodnega dvora ter da je potreben tolmač, katerega danes ni pri rokah, prenesti se mora današnja razprava ter se bode prihodnja razprava vršila s tolmačem slovenskega jezika. Kar se tiče razpravnega zapisnika, vodil se bode isti v italijanskem jeziku; tožiteljica pa bode imela pravico zahtevati, da se jej na prihodnji razpravi raztolmači zapisnik v slovenskem jeziku.

Odvetnik dr. Gregorin je izjavil na to, da si pridržuje pritožbo proti temu sklepu, kateri se mu zdi nezakonit ter prosi, da se mu izda pismen sklep. Na poziv g. predsednika, naj podpiše zapisnik, je izjavil dr. Gregorin, da tega ne more storiti, ker zapisnik ni spisan v slovenskem jeziku.

S tem je bila razprava završena. (Opomba uredništva: Pridržujemo si za drug dan svoje opazke v tem načelno važnem vprašanju.)

Ljubljanske novice. Od tam se nam poroča: Tudi letos je živahno stavbeno gibanje v Ljubljani. Mesto se širi in veča od dne do dne ter napreduje prav moderno. Na novo se bo gradilo tu razen nekaterih privatnih poslopij tudi nekaj javnih, n. pr. mestna dekliška šola in župnišče pri sv. Jakobu, justična palača, zavod za gluhoneme, viši gimnazij, vojaška bolnica, dom gasilcev in dr. Jeseni pa bo zasedena meščanska hiša, vladno poslopje, artilerijska vojašnica in več privatnih hiš. Pomanjkanje stanovanj (malih) je še vedno veliko; draginja velika toliko na malih stanovanjih, kolikor na živilih. Ne vemo, kako dolgo bodemo mogli plačevati take cene. — Mestni zbor ima sedaj svoje seje v prenovljeni dvorani. Nemci in nemškutarji ljubljanski so kar »mokri« vsled zadnjega fiasko. — Socijalni demokratje se srde na vlado in — druge ljudi! Toliko za danes. Pohajkovalec.

Vipavska železnica. — »Slovenski Narod« objavil je v št. 90. z dné 22. t. m. dopis iz Ajdovščine, v katerem dopisnik piše mej drugim, da so Ajdovci v zadnji uri dosegli, da je železniško ministerstvo poslalo inženirja, ki naj prouči in izmeri alternativo Kodrovo-Ajdovščina in da bi bila ta alternativa ob jednem zagotovilo, da se bo železnica nadaljevala ob stari cestni črti na Podkraj in dalje proti Hrušici v Logatec in da se torej izvede najkrajša črta mej Gorico in Ljubljano. Vsled tega bi bil opuščen kolodvor na Ustji in opuščeno nadaljevanje železnice od Ustja skozi najgosteje naseljeno Gorenjo Vipavsko dolino proti Postojini, Šempetru ali Divači, kakor je bilo nameravano prvotno. — Z ozirom na to notico nam poroča naš dopisnik z Dunaja: Vprašal sem takoj železniškega ministra dr. viteza Witteka, kaj je istine na tem poročilu. Minister je odgovoril, da se vrše sicer razprave gledé alternative Kodrovo-Ajdovščina, toda železnica se bode v vsakem slučaju nadaljevala po vipavski dolini do Razdrtega, odkoder se bodeta skoro gotovo gradili dve črti: Razdrto-Postojina in Razdrto-Divača. Ta zadnji načrt ni še gotov, a gotovo je, da železnica ostane v vipavski dolini do Razdrtega.

»Slovenec«.

Koncert pevskega društva „Kolo“ obeta biti nekaj nenavadnega. Kakor čujemo je zanimanje veliko, in je že razprodanih nad polovico sedežev! Opozarjamo vse naše narodne kroge, naj se požurijo v kavarno »Commercio«, kjer so na prodaj še ostali sedeži. Društvo »Kolo« pa zasluži tudi, da je podpirajo tržaški Slovenci, kajti isto — sestoječe iz skoro samo delavskih moči — se trudi mnogo, da vzbuja v svojih krogih ljubezen do lepega petja in do — domovine!

Iz-pred sodišča. (Radi oderuštva.) Včeraj se je vršila razprava proti 50letni Elizi udovi Mikolinich iz Apotina na Ogerskem. Zatožena je bila oderuštva. Meseca marca lanskega leta je posodila Franu C. 50 gld., kateri jej je podpisal menjico, glasečo se na 62 gld., plačljivo po treh mesecih. Ker C. ni mogel vrniti posojila do tega roka, podaljšala mu je izposojevalka rok za 2 meseca.

Toda tudi takrat C. ni mogel plačati še. Radi tega ga je tožila Mikolinich; dolžnik pa — ne bodi len — jo je ovadil državnemu pravdništvu radi oderuštva. Tožena se je izgovarjala, da ona ni vedela, da je izposojevalec v slabem gmotnem stanju ter je rekla, da je neka druga ženska prišla k njej prašat posojilo, Če bi bila vedela, da izposojevalec ne more plačati, bi mu ne bila posodila ni krajcarja. Tudi ni res, da je izposojevalec oškodovan, marveč oškodovana da je le ona, ker je dobila le 8 gld. mesto njenih 62 gld. Zagovornik obtoženke je povdarjal zajedno, da ista ni vedela, da se izposojevalec nahaja v stiski ter je povdarjal da bi znesek 12 gld. — nikakor ne mogel uničiti izposojevalca gmotno.

Ker sodišče ni bilo prepričano, da bi bila Mikolich zakrivila oderuštvo, je rešilo obtoženko zatožbe.

(Nevarno pretenje in težko telesno poškodovanje).

Obtožen je bil 40-letni Jurij Z. Obtožnica pravi: Jurij Z. je živel dlje časa z Ivanko P. Ko se je je naveličal, jo je zapustil. Večkrat jo je zapodil od sebe. Junija meseca — ker ga je jezilo, da ga ona vedno nadleguje, — se je bil izrazil, držé nož v roki, proti drugim: »To bode za tistega, ki jo je nakuril meni«. Drugikrat, ko jo je srečal, jo je udaril tako močno po obrazu, da jej je izbil dva zoba.

Zatoženi se je opravičeval tako-le: Ni res, da sem njej pretil, kajti — kakor pravi obtožnica sama — sem rekel le, da to je za tistega in ne za tisto; govoril sem torej o možkem in ne o ženski. Priznavam, da sem jo udaril v jezi a ne tako, da bi jej izbil dva zoba, kajti znano mi je, da je imela umetne zobe. Isti so je torej izpadli najbrže sami.

Tožiteljica je potrdila, da je imela zdrave zobe, ni pa vedela nič o pretenju.

Toženi je bil po zaslišanju prič obsojen samo radi težkega telesnega poškodovanja na 3 mesece zapora.

Nevarno ranjenje. Včeraj okoli 3. ure pop. vstopili so štirje delavci v krčmo v ulici Manzoni št. 1. Razgovarjali so se in tudi igrali. Ko je prišel čas plačila, sta se spričkala dva izmed njih radi plačanja zgubljenih 2 litrov vina. Pričkanje se je poleglo in jeden njiju, livar Rudolf Cijat, se je odstranil in je šel domov.

Drugi, Ivan Mehtek tudi livar, je pričakoval nekaj časa Cijata in ker poslednjega ni hotelo biti, šel je sam na njegov dom, kajti račun še ni bil poravnan.

Oba sta se vračala skupaj in sta došla že blizu krčme. Naenkrat je Rudolfa znova pograbila eza. Izdrl je iz žepa nož ter zabodel istega v ramo svojega tovariša. Ranjeni je vskliknil in se je zgrudil v krvi na tla.

Prihitel je takoj tjekaj policijski inšpektor Knafelc, ki je hotel aretirati Rudolfa Cijata, ali leta se ni dal in inšpektor je bil prisiljen potegniti sabljo, da ga je ukrotil. Cijat je bil odveden v zapor.

Ranjeni Mehtek je bil sproveden v bolnišnico. Rana je nevarna.

Različno. — Včeraj popoludne je prišla na zdravniško postajo neka 64-letna Marija Spisa radi rane na obrazu. Ni hotela povedati, kdo jo je ranil.

26-letna služkinja Ivanka Starc se je včeraj zjutraj precej hudo opekla na desni roki z vrelo vodo. Pohitela je za pomoč na zdravniško postajo.

Z hiše štev. 21 v ulici Settefontane se je odtrgal precej znaten kos suhega ometa ter je padel mimoidočemu Petru Hertu na glavo ter ga je ranil precej.

Policijske vesti. Sinoči je aretiral policijski inšpektor Fulizio 40-letnega Frana Weiss, ki je pred kratkim prišel iz zapora. Zaprt je bil 6 mesecev radi ponarejanja denarja.

V ulici Nuova je bila aretirana sinoči 38-letna Antonija K. radi beračenja.

Koledar:

Danes v sredo 4. maja: Florijan, muč.; Movika.
Jutri v četrtek 5. maja: Pij V. papež; Angelj muč.

Solnčni:	*Lunin:*
Izhod ob 4. uri 25 min.	Izhod ob 5. uri 41 min.
Zahod „ 7. „ 29 „	Zahod „ 2. „ 59 „

Ta je 19. teden. Danes je 123. dan tega leta, imamo toraj še 242 dni.

Različne vesti.

Italijani hočejo — kruha! V ponedeljek in včeraj je bilo zopet po različnih krajih Italije demonstracij in težkih izgredov radi — draginje hruha. V Piacenci so kamenali vojaštvo. Več vojakov je bilo ranjenih, eden izgrednik ubit. V Fiesole je množica udrla v veliko zalogo žita. Prišlo je do spopada med množico in javnimi organi. Zopet jeden ubit in mnogo ranjenih. V Bari odide sam general Pelloux, da prevzame poveljstvo vojaštva in vodstvo prefekture. Ministri so sklenili, da se skliče pod orožje letnik 1893.

Potres. Včeraj zjutraj ob 3. uri 45 m. se je čutil v Lvovu potres, trajajoči 3 sekunde.

Zadnje vesti.

Madrid 4. (Zbornica.) Republikanec Salmeron je predlagal naj se španjskim pomorščakom izreče počeščenje na njih junaški srčnosti, ki so jo pokazali pri Cavite. Zajedno je vprašal isti vlado, zakaj se ni branil zaliv v Manili, in je rekel, da treba določiti, kdo je odgovoren. Ministerski predsednik Sagasta je odgovoril obžalovaje, da med Španjci ni složnosti, in je povdarjal, kako potrebna bi bila veča energija. Zjedinjene države slede proti Španjski tako nizki politiki, kakoršne še nismo doživeli. Vojni minister je izjavil, da sovražnik se ne utrdi v Manili. Obramba na kapnem in na morju zadošča, da se odbije sleherni napad. Po kratkem odgovoru ministerskega predsednika se je razprava pretrgala.

Madrid 4. Od merodajne strani se oporeka vesti, da bi bili vstaši zaseli mesti Bayamo in Manzanillo (na vztočni strani Kube.) Ti mesti imati izborne utrdbe in močne garnizije.

London 4. Reuterjeva pisarna javla iz New-Yorka: General Pando se je umaknil se svojimi španjskimi vojaki v Bayamo in Manzanillo. Naslednjega dne je voditelj vstašev zasel Bayamo ter je izdal proglas, da treba spoštovati španjsko imetje (Glej zgornjo vest iz Madrida!).

Dunaj 4. (Zbornica poslancev.) Danes se je razpravljalo o vprašanju, ali naj bodo javne ali tajne seje odseka, ki se bode bavil z obtožbo grofa Badenija. Posl. Dyk se je izjavil proti javnosti, češ, da v preiskavi uživa dobroto tajnosti sleherni obtoženec; to se mora pripoznati tudi grofu Badeniju. Nemci pa zahtevajo odločno, naj bodo seje javne. Predlog za javnost se je odklonil 144 proti 115 glasom.

Potem je železniški minister Wittek odgovarjal na razne interpelacije. Zbornica je na to nadaljevala razpravo o jezikovnih predlogih. Sedaj govori češki poslanec Vašaty.

Sedaj se vrše pogajanja med desnico in levico v ta namen, da se povspeši zaključek razprave o jezikovnih predlogih. Ako se odpove besedi nekaj govornikov od obeh strani, bi se jezikovni odsek mogel izvoliti v petek.

Pariz 4. Uradni list objavlja dekret o odpravi carine na žito do 1. julija t. l.

Rio Janeiro (Brazilija, južna Amerika) 4. Uradni list objavlja naredbo vlade, s katero se prepoveduje domačinon in tujcem, objavljati brzojavnim potom prihod ali odhod vojnih in trgovinskih ladij.

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za maj-juni 13·55—13·60. Pšenica za september 10·28 do 10·29. Oves za spomlad —·—·—. Rž za september 7·92 do 7·94. Koruza za maj-juni 1898. 6·— do 6·02.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabe — Prodaja 8.000 meterskih stotov. Vreme: lepo.

Havre. Kava Santos good, average za maj 35·75 za september 36·50 frankov za 50 kgr.

Hamburg. Santos good average za mesec maj 30·— za juli —·— za september 30·50 za december 31·—

Dunajska borza 4. maja 1898.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102·05	102·10
„ „ v srebru	101·90	101·75
Avstrijska renta v zlatu	121·30	121·10
„ „ v kronah	101·85	101·90
Kreditne akcije	359·50	358·—
London 10 Lst	120·70	120·70
Napoleoni	9·55	9·55
20 mark	11·76	11·77
100 ital. lir	44·50	44·50

Cvet proti trganju.
(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, trganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nvč. Razpošilja z obratno pošto najmanje dve steklenici

„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“
Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani. I

Cukerin štv. 20
3000 kosov na 1 klg.
v porcijskih kosih po 1 novčič.
Cukerin štv. 9
2000 kosov na 1 klg.
v porcijskih kosih po 1½ novčiča.
Prodaja je dovoljena do 1. julija.
J. WEISS, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.

TISKARNA GUTENBERG
filijalka ces. kralj. universitetne tiskarne „STYRIA“
Sackstrasse 13 **GRADEC** Sackstrasse 13
Tovarna za obrtne in Conto-knjige.
(Sistem „Patent Workmann Chicago“)
Raztrirni zavod in knjigoveznica.
Priporoča se za prijazne naročbe s zatrdilom primernih cen in točne postrežbe.
IZDELOVALNICA VSEH TISKOVIN,
časnikov, rokotvorov v vsakem obsežju, brošur, plakatov, cenikov, računov, memorandov, okrožnic, papirja za liste in zavitkov z napisom, naslovnih listkov, jedilnih list, vabil itd. — Bogata zaloga glavnih-, Conto-Corrent-knjig, Saldi-Conti, Fakture, Debitoren, Creditoren, Cassa-Knjig, Strazza, Memoriale, Journalov, Prima-note, odpravnih, menjičnih, časo-zapadlih in knjig za kopiranje, vseh pomožnih knjig, raztrirnega (črtanega) papirja, svilenega papirja za kopiranje, listkov iz kavčeka za kopiranje, skledic za kopiranje itd.
Za naročbe in nadaljna pojasnila obrniti se je do glavnega zastopnika:
ARNOLDO COEN v TRSTU, v ulici delle Acque štv. 5.